

Na osnovu Statuta i Pravilnika o radu stručnih komisija Planinarskog saveza Crne Gore, te Poslovnika o radu KPAE, Komisija za planinarstvo alpinizam i ekspedicije (KPAE), na sastanku održanom 16. marta 2015. godine donio i uputio na saglasnost UO PSCG koji je na svojoj 4. sjednici 19. maja usvojio

PRAVILNIK O OPŠTOJ PLANINARSKOJ ŠKOLI PSCG - predlog

Član 1.

Ovim pravilnikom se propisuje Program opšte planinarske škole u Planinarskom savezu Crne Gore (u daljem tekstu: PSCG) i način na koji se sprovodi.

Član 2.

Opšta planinarska škola predstavlja jedinstveni osnovni oblik školovanja svih kadrova u PSCG radi sticanja opštih znanja i vještina iz područja planinarstva. Program škole je koncipiran tako da svim polaznicima daje osnovu za siguran i svrsishodan boravak u planinama i djelovanje unutar planinarskih klubova/društava, u skladu sa njihovim željama i preferencijama i uslovima sredine. Program opšte planinarske škole omogućava jedinstveno i kvalitetno osposobljavanje kadrova PSCG za nastavak školovanja na specijalističkim školama i drugim oblicima usavršavanja.

Član 3.

Organizator opšte planinarske škole može biti planinarski klub registrovan u PSCG, dva ili više planinarskih klubova registrovanih u PSCG (zajednička škola) ili KPAE u saradnji sa planinarskim klubovima/društvima.

Član 4.

Plan i program opšte planinarske škole sastoji se od predmeta, predavanja, vježbi i izleta kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Red.br.	PREDMET (TEMATSKA OBLAST)	PREDAVANJA predviđeni sati	VJEŽBE predviđeni sati	Terenske vježbe (Izleti)
1.	Poznavanje planina	1		
2.	Planinarstvo kroz istoriju	1		
3.	Savremena organizacija planinarstva kod nas i u svijetu	1		
4.	Pripreme za odlazak u planinu	1		
5.	Planinarska oprema	1		
6.	Boravak u planinama	1		1 dvodnevni
7.	Kretanje u planinama	1		2 dnevna
8.	Orijentacija	1	2	1 dnevni
9.	Planinska klima i meteorologija	1		
10.	Osnovi penjanja i korišćenje tehničke opreme	1	5	
11.	Osnovi speleologije	1		1 dnevni
12.	Opasnosti u planinama	1		
13.	Prva pomoć	1	2	
14.	Osnovi spašavanja i GSS	1	2	
15.	Zaštita planinske prirode	1		
UKUPNO		15	11	6 dana izleta

Član 5.

Predavači i demonstratori na opštoj planinarskoj školi mogu biti:

- instruktori PSCG
- iskusni planinari, visokogorci, alpinisti, speleolozi i orijentirci članovi PSCG
- sertifikovani planinarski vodiči PSCG, sertifikovani planinski vodiči sa nacionalnom kvalifikacijom, sertifikovani vojni planinari, markacionisti PSCG
- članovi GSS i
- ljekari za predmet »Prva pomoć«

Osim ljekara, svi ostali predavači i demonstratori moraju biti članovi planinarskih klubova/društava registrovanih u PSCG.

U slučaju opravdane potrebe mogu se angažovati i referentni predavači iz inostranstva.

Član 6.

Program opšte planinarske škole treba da sadrži sledeće programske oblasti:

- **Poznavanje planina:** nastanak i vrste planina, osnovni reljefni oblici u planinama, najpoznatije planine svijeta, crnogorske i planine susjednih zemalja.
- **Planinarstvo kroz istoriju:** nastanak i razvoj planinarstva, alpinizma, ekspedicionizma, planinarskog skijanja i ostalih planinarskih specijalnosti do današnjih dana.
- **Savremena organizacija planinarstvu kod nas i u svijetu:** svrha i ciljevi, struktura (planinarski klubovi i društva, savezi), PSCG, BMU, UIAA, članstvo (prava i dužnosti), planinarska etika.
- **Pripreme za odlazak u planinu:** psihička i fizička priprema, izbor cilja, planinarska literatura, izbor hrane i opreme za turu, uključivanje u već organizovane akcije, planiranje i organizovanje izleta ili ture, planinarska fotografija.
- **Planinarska prema:** lična i zajednička oprema, tehnička oprema, izbor opreme prema vrsti i težini uspona, održavanje i čuvanje.
- **Boravak u planinama:** specifičnosti dužeg boravka u planinama, planinarski objekti (domovi, skloništa, bivaci) logorovanje i prinudno bivakovanje, pravila ponašanja u planini, voda i ishrana u planini, lična i kolektivna higijena u planinama.
- **Kretanje u planinama:** osnovna pravila za kretanje u ljetnjim i zimskim uslovima pri usponu i silasku, tehnika, brzina, ritam i odmor, vrste terena, markirane i osigurane staze, mimoilaženje na osiguranim stazama, planinarske transferzale, vođenje u planinama, odnos vodiča i grupe, planinski turizam.
- **Orijentacija:** određivanje strana svijeta, približna orijentacija prema terenu i objektima, orijentacija pomoću karte i kompasa, topografski znaci, mjerilo, određivanje visine i profila terena, korišćenje GPS uređaja.
- **Planinska klima i meteorologija:** klima, obilježja vremena u visokim planinama, faktori vremena (temperatura, vlažnost, vazdušni pritisak, oblaci), atmosfere pojave, vremenske prognoze,
- **Osnovi penjanja i korišćenje tehničke opreme:** korišćenje principa »tri čvrste tačke« pri kretanju po strmom terenu, upoznavanje s osnovnom opremom (klinovi, užad, karabineri, cepin, dereze), izrada čvorova (vodički i bowline), navezivanje na uža, kretanje u navezi.

- **Opasnosti u planinama:** objektivne, subjektivne i tehničke opasnosti, otklanjanje i izbjegavanje opasnosti, signalizacija u slučaju opasnosti ili nesreće.
- **Prva pomoć:** smisao i značaj prve pomoći, provjera glavnih životnih funkcija, sprečavanje četiri glavne opasnosti (šok, krvarenje, gušenje, infekcija), akutna visinska bolest, povrede i način pružanja prve pomoći.
- **Osnovi spašavanja i GSS:** obavještanje o nesreći, organizovanje spašavanja, transport unesrećenoga, GSS u Crnoj Gori, GSS u inostranstvu.
- **Osnovi speleologije:** pojam speleologije, osnovna speleološka oprema, vrste speleoloških objekata, istraživanje speleoloških objekata, zaštita jama i pećina, speleo turizam. Po mogućnosti posjeta turistički uređenoj pećini.
- **Zaštita prirode:** pojam i ciljevi zaštite prirode, uloga i zadaci planinara u zaštiti planinske prirode, zaštićena planinska područja u Crnoj Gori, Zakon o zaštiti prirode, Zakon o Nacionalnim parkovima.

Član 7.

Opšta planinarska škola se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela. Praktični dio po pravilu se obavlja u planini.

Program škole je prilagođen stepenu osposobljavanja, a sadržaje treba obrađivati na pitanjima koja su polaznicima bliska, na sažet i pojednostavljen način, sa akcentom na realne situacije. Program treba ostvariti tako da se u najvećoj mogućoj mjeri sadržaji jasno osmišljavaju i usvajaju.

Na uvodnom času polaznike škole treba upoznati sa svrhom, zadacima i metodama rada, te obavezama koje predviđa program.

Predavači se prema mogućnostima moraju koristiti raspoloživim tehničkim sredstvima PPT prezentacije, projekcije i sl., a takođe prihvatiti pozitivna iskustva polaznika i primjenjivati ih u nastavi.

Polaznicima škole treba dati informacija o raspoloživoj planinarskoj literaturi i podsticati ih na korišćenje iste. Obaveznu literaturu propisuje KPAE.

Član 8.

Organizator opšte planinarske škole obavezan je da vodi sljedeće evidencije:

- spisak polaznika škole
- spisak predavača i instruktora,
- spisak polaznika koji su s uspjehom završili školu.

Član 9.

Polaznici opšte planinarske škole mogu isključivo biti članovi planinarskih klubova/društava iz sastava PSCG, s plaćenom članarinom za tekuću godinu i sa navršениh 15 godina života.

Polaznici škole mlađi od 18 godina moraju priložiti saglasnost roditelja ili staratelja.

Član 10.

Odgovornost za kvalitetnu i sigurnu realizaciju Opšte planinarske škole snose organizator i rukovodilac škole.

Organizator određuje visinu troškova školarine.

Član 11.

Rukovodilac škole može biti samo iskusan planinar sa završenom Opštom planinarskom školom PSCG.

S obzirom da opšta planinarska škola do sada nije realizovana u okviru PSCG, u početnoj fazi dok se ne steknu uslovi za ispunjenje uslova iz stava 1 ovog člana, klubovi mogu za rukovodice škole predlagatiiskusne planinare, alpiniste, instruktore PSCG i sl. Saglasnost na navedeni predlog daje KPAE.

Rukovodilac škole određuje predavače, izvođače vježbi i terenske nastave, način ispita i provjere znanja na kraju škole.

Rukovodilac škole imenuje ispitnu komisiju sa spiska predavača i instruktora.

Član 12.

U slučaju da planinarski klub/društvo koji organizuje opštu planinarsku školu nema na raspolaganju neku od navedenih vrsta nastavnog kadra iz člana 6. ovog pravilnika, organizator škole može angažovati kadrove iz nekog drugog planinarskog kluba registrovanog u PSCG, ili zatražiti pomoć od KPAE.

Član 13.

Upravni odbor PSCG će, na predlog KPAE, verifikovati samo onu opštu planinarsku školu čiji organizator prije njenog početka Komisiji za planinarstvo alpinizam i ekspedicije dostavi:

- predlog za rukovodica škole sa njegovim referencama
- plan škole s terminima i satnicom predavanja
- spisak predavača sa najvažnijim referencama
- spisak izleta (vježbi na terenu) i instruktore na njima

Član 14.

Po završetku opšte planinarske škole organizator je dužan poslati KPAE spisak polaznika koji su je sa uspjehom završili, radi vođenja registra.

KPAE će nakon toga organizatoru obezbijediti potreban broj službenih sertifikata/diploma za uspješno završenu opštu planinarsku školu koje potpisuju rukovodilac škole i ovlašćeno lice PSCG.

Izgled i formu diplome/sertifikata usvaja UO PSCG, na predlog KPAE

Član 15.

Uspješno završena opšta planinarska škola i službeni sertifikat/diploma PSCG kojim se to potvrđuje, uslov su za dalje školovanje u okviru PSCG.

Član 16.

Sve izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se i stupaju na snagu na isti način kao i prilikom njegovog donošenja.

Član 17.

Pravilnik o opštoj planinarskoj školi stupa na snagu danom donošenja, nakon čega se upućuje klubovima/društvima registrovanim u PSCG i objavljuje na web portalu PSCG.

Načelnik KPAE

dr Dragan Bulatović

Predsjednik UO PSCG

mr Darko Brajušković